

Az Újság

7 évf. - 14 szám | független politikai napilap | SALONTA, 1935. január 17. | csütörtök

Előfizetési árak: Helyben 1 hora 25 Lei, vidékre: 35 Lei. EGYES SZAM ÁRA: 1 LEU

Szerkesztésért felelős: GAÁL SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: SALONTA PIATA UNIRII No 13.

„Eltűnt egy tövis Európa oldaláról”

London. Az angol sajtó nagy érdeklődéssel kísért a Saar-vidéki eseményeket. Most, hogy megtörtént a népszavazás, az angol lapok a megelégedés hangján írnak róla. „Eltűnt

egy tövis Európa oldaláról”, „Földcsuszamlás Németország javára” ilyen című cikkekben foglalkoznak az angol lapok a népszavazással.

Be kell fizetni az adót

Popescu állami adóperceptor lakóhelyén utján ismételtén kéri a közönséget, hogy fizessék be mielőbb az adó

hátralékot, mert ellenkező esetben végrehajtást fogantatnak.

Franciaországot meglepte a Saar-vidéki eredmény

A francia sajtó általában nagy meglepetéssel foglalkozik a Saar vidéki népszavazás eredményével. A Temps szerint Hitler helyzete megerősödött.

Nyilvánosságra hozzák a megbüntetett pénzügyi hivatalnokok névsorát

Az oradeai pénzügyigazgatóság lekete tábláján hetenként átlag 2-3-szor megjelenik a pénzügyminiszter körlevelé, melyben közli a megbüntetett

pénzügyi hivatalnokok névsorát. A miniszter ezentúl a nagynyilvánossággal közli, hogy kik azok a pénzügyi hivatalnokok, akiket megbüntetett.

A népszövetségi ülés után a Saar-vidéket Németországhoz csatolják

Genfi jelentések közlik, hogy a Saarvidék ügyeit tárgyaló és abban döntést gyakorló bizottság összeült. A bizottság, melynek elnöke Aloisi olasz delegátus, meghozza döntését,

melynek kihirdetése után a Saar-vidéket azonnal Németországhoz csatolják. SAARBRÜCKEN. A népszavazás eredményének öröme nagy ünnepek, felvonulások voltak. Kisebb

összetűzés történt a szeparatistákkal. PÁRIZS. Flandin nagyon örül, hogy a szavazás szabályosan folyt le. Franciaország nem tiltakozik az események miatt.

Jeftics Genfbe utazott

Belgrád. Jeftics jugoszláv miniszter tegnap este elutazott Genfbe.

Elkobozták a Prágai Magyar Hírlapot

Prágai jelentés közli, hogy a csehszlovákiai magyarság legtekintélyesebb lapját, a „Prágai Magyar Hírlapot” elkobozták, mert egy cikkében a Rákóczy évvel foglalkozott.

Tovább folyik a vizsgálat az aradi református lelkészválasztás ügyében

Ismeretes, hogy az aradi ref. lelkészválasztás ügyében beadott felelőszítésre az egyházkerület vezetősége vizsgálatot rendelt el és néhány hét előtt az egyházi tanács két kiküldöttje Aradra érkezett a tanúkihallgatások megejtése céljából.

A multkori vizsgálat során a kiküldötteknek nem maradt idejük arra, hogy a bejelentett tanukat mind kihallgassák. Akkoriban főleg a választást megfélembező Balajthy-párt tanuit hallgatta ki a vizsgálóbizottság, míg az ellenpárt tanui közül mindössze csak tizen kerültek kihallgatásra.

Most aztán értesítés érkezett Aradra Oradeáról, a református egyházkerület vezetőségétől, hogy a vizsgálóbizottság két tagja, Könyves János lelkész és Ujfalussy Sándor dr. alesdi ügyvéd ismét Aradra érkeznek, hogy a vizsgálatot folytassák és a Nagy Zoltán-párt hátralévő 58 tanuját is kihallgassák.

NEGYSZÁZ ÉV...

5

Irtta KOVÁCS ARNOLD

Gyilkosság a Gellérthegyen

Néhány nappal később Budapestet szörnyű gyilkosság tartotta izgalomban. A Gellérthegyen, amely akkoriban rendezetlen volt, brutálisan meggyilkolt emberre akadtak. A hegy tetején kis kunyhójuk volt a köfőzőknek. Az áldozat fejét kövekkel verték szét. Minden gyanúsított, akit előállították a rendőrségre, tagadott és így a nyomozás holtpontra jutott, mert nemcsak tagadtak, hanem alibit is tudtak igazolni.

Hosszas és fáradságos nyomozás után megállapították, hogy a szerencsétlenül meggyilkolt ember Appel ékszerész volt, akit jó módu embernek ismertek. De a gyilkos személye ismeretlen volt.

Az újságírók akkoriban két kávéházban tanyáztak, az egyik a híres irodalmi kávéház, a Newyork volt, a másik a riporterek kávéháza, az Andrássy-uti Millenium-kávéház. Furcsa és vegyes társaság járt akkoriban ide, újságírók, artisták, festők, szobrászok, színé-

szek és sportemberek. Appel ékszerész siket-néma ember volt s mi, újságírók, emlékeztünk arra, hogy néhány nappal ezelőtt egy siket-néma ember két sportemberrel beszélgetett a Milleniumi kávéházban. Az újságírók maguk nyomoztak s megállapították, hogy a siket-néma ember csakugyan Appel ékszerész volt, a két sportember, akikkel tárgyalt, két biciklista. Az egyik Fuchs Mátyás, a híres biciklibajnok, aki szegedi utjával, amely akkor nagy feltűnést keltett, rekordot javított, a másik egy Hegyi Jenő nevű sportlátsa. A két gyilkost az újságírók nyomozták ki, egy telefon a rendőrségre és a két embert előállították. Bevallották, hogy ők csalták fel Appel ékszerészt a Gellérthegyre, kövekkel agyonverték és kirabolták.

A nagy események éve volt ez az esztendő. A pesti újságok már a középeurópai sajtó felett álltak, az eddig szegényes magyar riportázs komoly vprsenyátsa lett a világhírű amerikai és angol riportázsnak.

(Folyt. köv)

Tragikus körülmények között meghalt a tamasdai jegyző

Szinte nem is riportnak való. Talán egy könnyes megható regény. Az élet egy szomorú fejezete és nem is lehet úgy, rohanó, lüktető, rapidtempóban megírni ezt a cikket.

Tragikus életbefejezés jutott osztályrészül a tamasdai jegyzőnek, Gentiu Dezsőnek. A szimpatikus, derék, jószívű jegyző vadászni indult. Szánkón.

Töltött fegyverére rátámaszkodott, a fegyver valahogyan elsült. Mire sérüléseivel a kórházba hozták, vérvesztéséget is szenvedett. Dr C o s m a kórházi főorvos a sürgős operációt látta szükségesnek.

Elaltatták a jegyzőt... és mire felébredt a narkózisból, csak egy karja volt...

... mert a balkarját le kellett vágni. Csak így menthették volna meg az Életnek.

Felesége ott állt az ágyánál. Gentiu Dezső j o b b k a r j á v a l átölelte feleségét, szemében az Élet reménysugara, aztán balkarjával is át akarta ölelni...

De egyik karja hiányzott. Az Élet, mint egy nagy kérdőjel meredt feléje.

És fáradtan multak a percek...

A jegyző szíve megszűnt dobogni. Tegnap este a kórházi ágyon meghalt...

Tragikus halála mély részvételet kelt.

Egy férfi elindult vadászatra és megérkezett oda, ahonnan nincs többé visszatérés.

(-i)

Véres verekedés madarasi legények között

Bántalmazták Nuțiu községi bírót

A Salontával szomszédos Madarasi községben véres verekedés történt. A táncházban összegyűltek a legények, akik közül kettő, ugylátszik az elfogyasztott ital hatása alatt összeverekedett. Véresre verték egymást. Az

ott jelenlévő Nuțiu János községi bírót békíteni akarta a legényeket, de azok nem hallgattak a szép szóra s a bírót is bántalmazták. A verekedő legényeket csendőrok szállították az oradeai ügyészségre.

Tari, a bankrabló revolvért kért az ügyésztől a helyszíni szemlén

Budapest. A Szabadság-téri autósban-ditással helyszíni szemlét tartottak a bankrablók. Megállapították, hogy a rabló-

gyilkosságban nagy szerepe volt egy szőke, feltűnően kifestett hölgynek. Bárhol is tagad mind a három vádlott, hogy nem ismerik a szőke hölgyet, kétségtelen, hogy az ismeretlennek köze volt a bankrabláshoz. Igén- érdekes volt a helyszíni szemle és a gyilkosság rekonstruálása alkalmából, hogy Tari, az egyik gyilkos azzal az ürüggyel, hogy úgy jobban el tudja játszani a szerepet, revolvért kért az ügyésztől. Természetes, ezt a kérését nem teljesítették, később bevallotta Tari, hogy ilyen trükkel sakban akarta tartani a rendőrséget, hogy elszökjék.

Nagy árleszállítás a hócipőknél.

Olcsó - tartós - izléeses!

Egy pár posztó hócipő	100 lei
Egy pár szövet hócipő	130 "
Egy pár lakk hócipő	190 "
Háromnegyedes cipő (színes)	170 "
Cipzáras cipő (színes)	150 "

Most vegyen hócipőt, mig a dömping tart!

Kovács divatáru üzletében!

Szalontai szereplők

is résztvesznek a Magyar Bál műsorán. Reményik Sándor Sziv versét Kapéry Gizike szavalja. Halasi Kató és Kapéry Gizike táncol. Csepreghy Gizi és Arday Anci magyar táncot lejtene. A teljes váradi műsor megy ezenkívül. Jegyek Nagy István divatáruüzletében válthatók. A székely-kaput felállítják, ez külön látványosság. A bál iránt óriási érdeklődés mutatkozik. Részleteket közölni fogunk.

Új tanfolyam. A Redut emeleti kistermében **Álföldy tánciskolájában, január 16-án**, szerdán este új tanfolyam kezdődik. Beiratkozás: hétfő, szerda, péntek este és vasárnap délután. **Minden vasárnap délután nagy kolon 5 órától.**

SPORT

— Az NSC közgyűlése vasárnap délelőtt lesz.

— A román igazolási szabályzatban módosításokat eszközöltek, eszerint: azonnali játékjogosultságot nyerhetnek a külföldi szövetségtől átigazolt játékosok, ha azok idegen honosságuk is. Ezek bajnoki meccsen is játszhatnak.

Belgrád vál.—Holland vál. jégkorong 4:0

Mindenki ebédjét házhhoz szállítom!

Olcsó árak. Kitűnő konyha. Étlap szerinti étkezés. Menü 20 lei. Olcsó vacsora abonoma. Gyomor, cukor és vesebajoknak külön, kitűnő diéta. Tisztviselőknek nagy árkedvezmény. A téli idény alkalmával estélyekre, esküvőkre minden rendelést vállalok u. m.: hideg tálak, sandwichek, pástétomok stb. gyönyörű kivitelben olcsón, bármikor kaphatók. A legkisebb megrendelést is vállalom és pontosan házhoz szállítom.

Széchenyi-ucca 19.

Kék madár! Olvassa el!

Gyilkosságok, lopások, betörések Salontán

A salontai rendőrség múltévi statisztikája

Érdekes számok és még érdekesebb esetek

Az újságíró a napi élet krónikása, él a szürke hétköznapi forgatagban, látó szemmel nézi az eseményeket, együtt érez az élet hőseivel, megértő, ha megértést kérnek, de kérelmetlen, ha az igazság elferdítését kérik tőle.

A rendőrségen játszódik le az élet sokszínű kaleidoszkópja, a rendőrségen futnak össze emberek és sorok. Ma egy gyilkost, holnap egy tolvajt visznek be. Megindul a rendőri gépezet — az Igazság harcol a

Bűnnel. A bűnös elveszi büntetését és minden megy tovább. Egy év áll ismét a salontai rendőrség mögött. Egy év statisztikáját kaptuk kézhez, de a száraz számokon kívül tényeket, érdekes eseteket sorolunk fel. Mert a közönség nem is sejt, hogy micsoda hatalmas munkát fejt ki a rendőrség, hogy mennyit dolgozik, azt csak a rendőrség és mi tudjuk, merthízen mindennap ott vagyunk és közelről látjuk az eseményeket.

6278 elintézett ügy

Az 1934. évben a salontai rendőrségen 6278 ügyet intéztek el. Elég teljesítmény. Többek között 114

bűnügy, 5087 közigazgatási, 1744 állambiztonsági, 87 kihágási ügy, a többiek bizalmas természetűek.

A bűnügyi osztály

Barbat Titusz kapitány áll, aki au és Florescu komiszárokkal, valamint Isai őrmesterrel együtt intézi ügyeket. Számos sikeres nyomozás

dicséri kitartó munkájukat.

A bűnügyi osztály nagyvárosinak is beillő munkájáról vázlatosan az alábbiakban számolunk be:

Timár István elfogása

Bizonyára az egész város közönségre emlékszik Timár Istvánra, a nemzeti szélhámosra és betörőre, aki a fegyházból szökött meg. Románia 12 betöréses lopást követett Aradon, Temesváron ékszerüzleteket követelt el betöréseket. A vesze-

delmes betörőt Isai őrmester élete kockáztatásával hosszas üldözés után fogta el. Timár revolverével Isaira lőtt, aki hosszas üldözés után mégis elfogta a betörőt. Timárral együtt került börtönbe cinkosa Rostás Mária.

Puklótól megszabadítják Salontát

A salontai alvilág rémét, Puklót kell bemutatnunk a közönségnek. Ezzel eléjét. Több lopást követett el. Zsarolt, rabolt, félemlített. Több vásári tolvajlást követett el. Puklótól megszabadították Salontát.

Ferivel és Oláh Mihállyal együtt. Letartóztatták őket és most az oradeai fogházban vannak. A rendőrség legalább jóidőre megszabadította Salontát Puklótól.

Puskás György betörőkirály elfogása

Ugyancsak bravuros munkája volt a salontai rendőrségnek Puskás György betörőkirály elfogása. Puskás

Salontán, mint iparosember élt, illetve annak adta ki magát. Házat is vett. Persze a lopott pénzből.

Mohácsi Klárát

ismert piaci tolvajnőt és Göröcsöt, tolvajok vezérét szintén hűvösre

tette a rendőrség.

Iparügyi kihágások

A rendőrség 87 esetben vett fel ipari kihágási jegyzőkönyvet. 87 engedély nélkül dolgozó egyén el-

len indult eljárás. A nyolcvanhét közül hatvan iparos ki is váltotta ipar-engedélyét.

Lopás, csalás, gyilkolás, magzatelhajtás

Ne higgyük, hogy mi salontaiak jobbak vagyunk, mint más város lakossága. Nem. A bűn itt sem ismeretlen. Nem szabad pirulni, ha a bűnről beszélünk.

1934 ben 124 elővezetés volt a rendőrségen, ezek közül 24 letartóztatás lopás, csalás, gyilkosság, betörés, magzatelhajtás miatt, 4 katonaszökevényt fogtak, 18 állambiztonsági bűneset, ezenkívül számos részegség, verekedés történt. A részegeket és verekedőket kihallgatásuk után szabadon engedte a rendőrség.

32 év és 8 hónapot kaptak a kommunisták

A rendőrség nemcsak a kihágásokat és bűnügyeket kezeli a törvény előírta szigorúsággal, hanem Debau rendőrfőnök Popovici V. detektív segítségével a sziguranca működését is a legmagasabb színvonalra emeli. Nem csinálnak azsanprovokatőrséget, de semmiféle államellenes cselekményt nem tölnek.

A salontai kommunistákat elfogta a rendőrség, azokat Clujra szállította az ottani hadbírószék az alábbi ítéletet hozta:

Bonczos István 2 év és 6 hónap.
Bagosi Ferenc 2 év és 6 hónap.
Bonczos Mihály 5 évi börtön és 10 évi jogvesztés.
Fejős István 3 év.
Gáll József 5 év.
Insberger Mihály 2 év.
Kovács József 2 év.
Kiss Ferenc 2 év és 6 hónap.
Rákóczi Ferenc 2 év és 6 hónap.
Széll Mihály 1 év és 3 hónap.
Szatmári Mihály 6 hónap.
Tóth József 2 év és 6 hónap.
Varga Sándor 2 év.

A munka

jellemzi a rendőrséget. Dolgoznak azért, hogy a város közbiztonságát a legmagasabb nivóra emeljék.

Debau

rendőrfőkapitány nagyvárosi nivóra emeli a salontai rendőrséget, az a célja, hogy a rendőrség sikeresen dolgozzék és hivatása magaslatán álljon. Ezt a célt el is éri.

Talán elmondhatjuk azt is, hogy Salontán a lakosság és rendőrség között szívélyes jóviszony fejlődött ki.

Ez pedig nagy szó, mert bizony sok-sok városban rendőrbatalitások fordulnak elő.

Itt rend és béke van. Tehát nyugateurópai szellemben végzi munkáját a helybeli rendőrség.

(—)

Országos vásárok

Az alsósimándi országos vásárt február 9-10, a Repszeg községit (Arad m.) január 22-én tartják meg. Jóságot lehet felhajtani.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință publică, că prin deciziunea No. 200. din 14. Ianuarie 1935, afișată și la ușa dela intrarea principală a Primăriei, Dl Onisifor Borcea a fost desemnat ca inlocuitor permanent al președintelui comisiei interimare, in caz de împiedicare a acestuia in exercițiul funcțiunii sale. iar Dnii Gavril Nuțiu, Ludovic Olah și Mihai Bôdi au fost delegați ca ofițeri ai stării civile, cazurile când președintele comisiei interimare și inlocuitorul său permanent ar fi împiedicați in exercițiul acestei funcțiuni speciale.

Prin aceeaș deciziune s-au repartizat membrii comisiei interimare și anume : Dnii Gavril Nuțiu și Armin Grosz la serviciul financiar și de contabilitate, Dl Mihai Bôdi la serviciul economic și sanitar veterinar, Dl Ludovic Olah la serviciul tehnic și Dl Ioan Kalmandi la serviciul sanitar și al ocrotirilor sociale.

Ordonanțele și chestiile personale președintelui și le-a rezervat exclusiv sieși.

Hirdetmény

Közhirre tételik, hogy az 1935 január 14 én 200 szám alatt kelt végzéssel, mely a városháza főbejárati ajtajánál ki lett függesztve, Onisifor Borcea, városi tanácsos, lett kijelölve mint állandó elnökhelyettes azon esetekre, amikor a város ideiglenes bizottságának elnöke eme tisztségének teljesítésében akadályoztatva volna, Gavril Nuțiu, Olah Lajos és Bôdi Mihály tanácsosok pedig mint anyakönyvvezető helyettesek azon esetekre, amikor úgy az elnök, valamint annak állandó helyettese is eme tisztségükben akadályoztatva volnának.

Ugyanazzal a végzéssel beosztást nyertek a városi tanácsosok a különböző ügyosztályokhoz és pedig : Gavril Nuțiu és Grosz Ármin a pénzügy és számvevőség, Bôdi Mihály a gazdasági és állatorvosi, Olah Lajos az építészeti és Kálmándi János az egészségügyi és népjóléti ügyosztályhoz.

Utalványozási és személyi ügyeket a tanácselnök kizárólagosan magának tartotta fenn,

Primăria.

Könyvkötést

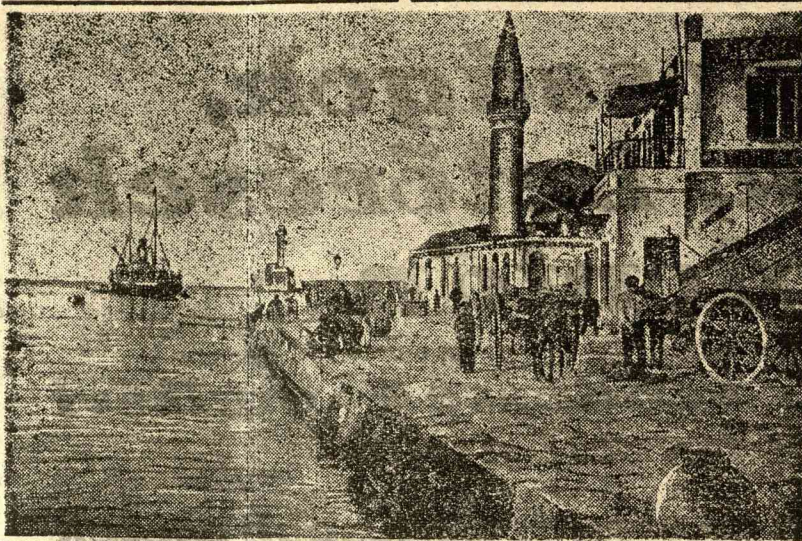
és bármilyen
könyvkötészeti
munkát olcsón
vállal az

„Az Ujság” nyomdája
Piața Unirii (Toldi-tér 13. sz.)

„Kék madár”

Hőcipők gyári áron alul!
Fekete szövet hőcipő cipzáras Lei 165
Lakk hőcipő Lei 200
Rubinné áruházában!

Hirdessen az „Az Ujság”-ban

Az ezeregyéjszaka világa

Hangulatos részlet
egy török
kikötőből

Szépségápolás!

Szives tudomására hozom a n. é. hölgyközönségnek, hogy fodrász szalonomat a mai naptól a legmodernebb gépekkel felszerelt **ujrendszerű arcápolással kibővítettem.** U. m.: arcmaszszázs, arcgőzölés, hochfrekvenc, (kékfény) arcpakolások, mittesszer eltávolítás, esti kikészítés stb. Minden e szakmába vágó szakszerű kezelést a legjutányosabb árban eszközölök. **Sachs Simon.**

Rádióműsor

Szerda, január 16.

București

- 18 Rádiózenekar
- 20:20 Lemezek
- 21:05 Cocea G. csellózik
- 21:35 Niculescu besszista éneke

Budapest

- 2:30 Hanglemezek
- 5:10 Diákfelóra
- 6:30 Balázs Gyula magyar nótákat zongorázik
- 8:30 Vas Henrik és Zerkovitz Béla szerzeményei. Előadja Dobos Annie és Kálmár Pál
- 10 A berni rádióállomás műsorának közvetítése. Svájci népzene
- 11:20 Pertis Jenő és cigányzenekara muzsikál

Csütörtök, január 17.

București

- 18 Szalózenekar
- 20 Felolvasás
- 20:20 Közvetítés az Operaházból

Budapest

- 7:45 Torna
- 11 Felolvasás
- 1 Harangszó
- 2 Vargha Imre magyar nótákat énekel Bura József és cigányzenekara kíséretével
- 6 Gazdatanfolyam
- 8 Hangverseny
- 9:40 Huszár Károly (Pufi) csevegése

Vadászok, gépkocsi-vezetők, kelme-festők, kuffurók hideg, sár és víz ellen védekezhetnek, ha **Bajónál** vásárolják meg **gumicipőjüket** és csizmájukat. Cipőre is használható. Évekre szóló garancia. Szenzációs ujdonság. Egyedüli árusítás Salontán BAJÓ cipőszalon, Str. Regele Ferdinand (Rákóczi ut) 25. szám.

EREDMÉNYES AZ

„AZ UJSÁG”

HIRDETÉSE!

Színház TOVARIS

Alfréd Savoirnak van egy szindarabja, a „Nagyhercegnő és a pincér.” A régi Oroszországból elmenekült főurak életét rajzolta meg Savoir, azokét a hercegeket és főhercegeket, akik az ő szempontjukból lealázó munkát vállaltak, hogy meg legyen a falak kenyerük. Ennek a darabnak utánérzése a Tovarish. Nagyszerűen felépített jelenetek, erős figurák, gyors és hatásos akció, kis szentimentalizmus és egy darab nyers erő jellemzik a darabot. A nagyherceg és felesége elmenekültek a cári Oroszországból, cselédnek álltak be, de mikor a szovjet népbiztos pénzért jön, a nagyherceg nem tagadja meg magát, odaadja a négymilliárdot, hogy ne kellesse eladni a petróleumnézőket. Effektusos darab. A hazaszeretet és érzés szimbóluma. Tatjana alakja hus vör figura. „Több bizsergés van benne, mint egy szülő-lányban.” A színészek a lehetőségekhez képest elég jól hozták ki a darab szépségeit. Kár, hogy a közönség egyrésze nem tud felgyelmezetten viselkedni. Kevesen voltak. A darab így is sikert aratott. (s. j.)

Szerdán d. u. 5 órakor Aranyhattyu nagy operett, este Cseregyerekek, Farkas Imre remek operettje.

Csütörtökön este Itt a szerelem. Görög László pazar operettje.

Pénteken Vadvirág 10—20 lejes hely-árakkal.

Szombaton a Magyar Bál miatt nincs előadás.

Szombati-Szabó István hátrahagyott versei megjelennek

Élete virágjában, az egész erdélyi magyarság veszteségére távozott az élők sorából az elmúlt év nyarán itteni irodalmunk egyik legértékesebb reprezentása, Szombati-Szabó István. Az Erdélyi Magyar Írói Rend most adja sajtó alá Szombati-Szabó István életművét és arcképével együtt a költő hátrahagyott verseit. Az írói rendnek ebből a kiadványából több példány készül, mint sorozatának egyéb köteteiből. A Szombati-Szabó verskötetet lehet előre rendelni január 25-ig. A kiadandó könyv tiszta jövedelme elhunyt nagy költő családjáé lesz. Az írói rend kéri mindazokat, akik a könyvre egyszerű előfizetési ár mellett igényt tartanak szíveskedjenek megrendelésüket Tabéry Géza Oradea „Szabadság” szerkesztősége címre elküldeni.